

IŠ "LAISVOSIOS" LIETUVOS

Mušė Žydus

Okupantų valdžia buvo į Lietuvą įsileidusi didoką skaičių žydų, pabėgusių nuo Hitlerio persekiojimo iš Austrijos, Lenkijos ir kitur. Kuomet naciai pradėjo skverbtis į Lietuvą ir kuomet lietuviai sukilo prieš rusus, tai žydams iškelta didelė pogromai daugely Lietuvos miestų ir miestelių, o ypač Mariampolėje. Žydus lietuviai mušė už tai, kad laike okupacijos žydai tarnavo okupantams.

Vokiškos markės

Kai tik į Kauną įžengė vokiečių kariuomenė, gyvenimas pradėta tvarkyti pagal naujus nuostatus. Be visa kita, įsakyta vokišką markę skaičiuoti piniginiu vienetu, kurios kainą 10 sovietiškių rublių. Tas nemažai pasunkins prekybą, nes daiktų vertė bus skaitoma jau markėmis, kurios dešimtis sykių brangesnės už buvusius rusų rublius.

Agentai į Kalėjimą

Po pergalės Kaune, Lietuvos aktyvistai, kurie bendradarbiavo su vokiečių kariuomene, areštavo daugelį sovietų valdininkų Lietuvoje ir patverdė į kalėjimą. Sureštųjų tarp jų buvo sovietų Rusijos piliečiai ir sovietams tarnavusieji Lietuvos gyventojai. O tie, kuriuos laikė kalėjimuose okupantai, paleisti iš kalėjimų. Per metą laiko Lietuvos kalėjimai tris kartus pakeitė savo įnamius: okupantai iš kalėjimų paleido "smetoninius" politiškus kalinius, ir vieton jų sudėjo savus "neišistikimus", o dabar vėl nauji įnamiai ten sėdi.

Tautos Himnas

Veik per išties metą Lietuvoje negiedota tautos himnas, nes okupantai buvo uždraudę jį giedoti. Dabar, po perversmo, vėl Lietuvos Himnas skamba per radio ir visoje Lietuvoje.

Gyvenimas Normalėja

Kaune ir Vilniuje gyvenimas normalėja. Vokiečių kariška vyriausybė, glaudžiam kontaktas su laikinąja Lietuvos vyriausybe, intensyviai organizuoja ir tvarko krašto gyvenimą.

Sukildyti Laidojimas

Birželio 26 dieną Kaune iškilmingai palaidotas sukilimo aukos, kurių skaičius siekė iki 3,000. Sužeistų buvę apie 7,000. Laidotuvės buvo iškilmingos. Jose dalyvavo laikinosios vyriausybės atstovai ir ir vokiečių kariškių nemažas skaičius.

Panaikinti Įstatymai

Laikinoji Lietuvos vyriausybė išleido išties eilę parėdymų, kuriais panaikino visus bolševikų Lietuvai primestus įstatymus.

Žydai Bėga

Laikinosios Lietuvos vyriausybės kontroliuojamas Kauno radio neseniai paskelbė, kad Lietuvos žydai buvo priversti bėgti kartu su raudonąja armija. Vien iš Kauno pabėgę 36,000 žydų. Podraug išvažavo 20,000 Maskvos prisistūstų valdininkų.

Atsivado Voldemaras

Buvo manyta, kad GPU (slaptosios policijos) agentai buvusį Lietuvos diktatorių, savu laiku artimą Smetonos bendradarbį, Augustą Voldemarą buvo išvežę į Rusiją, bet pasirodo, kad jis buvęs Kaune. Kada iš Kauno kalėjimo liuosavo politiškus kalinius, tai jų tarpe rado ir A.

Voldemarą, kuris tapo paliuosutas.

Naujas Dienraštis

Pastaromis dienomis Kaune pradėjo eiti naujas dienraštis "Laisvė". Jis dabar plačiai aprašinėja apie vykusias kovas tarp lietuvii ir rusų laike perversmo.

Rusai Nustebė

Pranešimai iš Suomijos sostinės Helsinkio nusako, kad sukilimui prasidėjus, rusai buvo begaliniai nustebinti. Išsyk jie lietuvius palaikę persirengusiais vokiečiais. O kad tai esą lietuviai, rusai pastebėję tik kovų įkarštį.

Kovos Kaune

Didžiausios rusų-sukilėlių kovos įvykė Kauno gatvėse, kur net naudota artilerija. Vokiečių kariuomenė į Kauną atgabenta orlaiviais, o bombonešiai smarkai apšaudė rusų pozicijas prie Kauno. Vokiečių padėdami, lietuviai rusus išvijo iš Kauno.

Kovos Prie Šiaulių

Birželio 25 dieną didelės kovos įvyko prie Šiaulių. Apie tai pranešė sovietų karo vyriausybė. Prie Šiaulių buvo pasiūta specialiai sovietų mekanižuota divizija ir, sulig skelbiama divizija ir, sulig sovietų karo vyriausybės pranešimo, padarė naciams didelį nuostolių, ypač sunaikino kelis šimtus tankų. Į tą frontą dalį vokiečiai netrukus atsiumtė naujas divizijas ir įvyko dideli ir baisūs susirėmimai tarp rusų ir nacių. Laimėjo naciai.

Viską Naikino

Naujienu specialus korespondentas iš Berlyno rašo: "Man teko kalbėti su tautiečiu, vos atvykusiu iš Lietuvos. Jis pasakojo liudnį ir bausių dalykų. Bolševikai bėgdami viską žveršėkai naikino ir žudė. Jeigu nebutų buvę sekmingo pačių lietuvii sukilimo, tai turtų žymėjimas krašte būtų buvęs žymiai didesnis. Bolševikų nuterioti tauta dabar su viltimi žiuri į ateitį".

Lietuvos Atstatymas

Karo audra per Lietuvą praužė kaip žaibas. Po to praūžimo, paliko visą kraštą skaudžiai paliestą. Daug kur yra sunaikintų trobėsių ir suterioto turto. Lietuva dabar vėl turės atsistatyti, kaip staltiesi po Pasaulinio Karo. Lietuvos atstatymo darbas, kaip spauda praneša, veikiausiai teks gen. S. Raštikiui, kuris jau Lietuvoje. Teks nemaža sunkaus darbo pridėti visiems Lietuvos gyventojams.

Kankino Ukiniukus

Pastaruoju laiku gautos žinios parodo, kaip sovietų valdžia kankino Lietuvos gyventojus. Ir štai: Degučių valsčiuje už grūdų nepristatymą valdžia patraukė teisman P. Šinkuniene. Antalieptės valsčiuje už tokį pat "nusikaltimą" A. Liešis nuteistas 2,183 rublius piniginių pabaudos. Troškunų valsčiuje P. Kubiliui teisėjams atėmė pusę žemės, nes jis negalėjo pristatyti reikalingo javų kiekio.

Rusai Išvyti

Iš Švedijos gautos žinios nusako, kad raudonoji armija jau visiškai išvyta iš Lietuvos teritorijos. Kartu su armija išvyko ir visos rusų priemestos įtaigos. Dabar Lietuvos teritoriją kontroliuoja vokiečių kariuomenė.

Kur Paleckis?

Lietuvių visuomenei būtų įdomu žinoti, kur po perversmo dingio Lietuvos "prezidentas" Justas Paleckis?

Pasaulio Įvykių Apžvalga

Hitlerio laimėjimai

Nuo kovo mėnesio, 1938 metų, iki birželio 22 dienai, šių metų, Hitleris jau yra paveręs 14 valstybių, kurių žemės plotas siekia iki 743,350 kvadratinii mylių ir kuriose gyvena 147,197,000 žmonių. Birželio 22 d. jis pradėjo krauju puotą prieš Sovietų Rusiją, kurios žemės plotas siekia 8,819,791 kvadratinę mylią ir kuri turi 190,000,000 gyventojų.

Rusų-nacių karas

Rusų-nacių karas tęsiasi visų apie 2,000 mylių ilgumo frontu. Naciai jau gerokai įbridę į Sovietų Rusijos valdomas teritorijas. Tas įbridimas kai kur siekia iki 140 mylių gilumo. Naciai jau paėmė nemažą miestų ir miestelių ir artinasi taip vadinamos Stalino fortifikacijos linijos, kuri tęsiasi nuo Kronštato šiaurėje ir siekia Odosą prie Juodųjų jūrų. Išsyk naciai ėjo gana pastebėtinu greitumu, bet pastaromis dienomis jie jau sulėkomi ir keliuose fronto punktuose rusai daro puolimus ir grūda nacių atgal. Abi pusės skelbia nukovę daug priešo kariuonii, tankų ir lėktuvų.

Trečia invazija

Bėgy 125 metų Rusija užpuolima jau trečiu kartu.

Del naujų įvykių Lietuvoje

Lietuva, iškentusi ištisus metus (nuo 1940 m. birželio 15 d.) svetimoje okupacijoje, rusiško bolševizmo tipo, šių metų birželio 22-23-24 dienomis pateko į vokiečių kariškių okupaciją, kaip 1914-1918 metu. Lietuva nėra užmiršusi Lietuvos okupacijos anų laikų, todėl ši naujoji okupacija nėra jai didelė naujiena, ypač kai ji atėjo rusų aziatiškos okupacijos pasekoje. Lietuvai vienu metų bėgy lemta perkeisti dvigubą okupaciją; tat galima sau įsivaizdinti kiek skriaudos kraštui yra padaryta, kiek skausmo jos gyventojams tenka patirti. O betgi lietuvii ištermė nepalaužta, ypač Lietuvos jaunimo dvasia nepriklausomybės metu išanksto didvyriškai: prie pirmos progos Lietuvos kariai, šauliai ir moksleiviai sukilo prieš sovietų tiraniją ir visam pasauliui parodė komunistų propagandos melagystę buk Lietuva savo noru pasidavusi sovietams, parodė ir tai kaip buvo nepakenciamas ir nepriimtinas Lietuvos liaudžiai rusiškas bolševizmas.

Kauno, Vilniaus ir visos Lietuvos lietuviai sukilo įkvėpti vien Lietuvos nepriklausomybės troškimu ir, žinoma, ne tam, kad tarnauti naujos okupacijos tinkslams. Galimas daiktas, kad sovietų ir jų simpatikų propagandos mašina bandys lietuvii sukilimą peikinti ir dergti, gal but prikaišios naciškumą. Tačiau kiekvienas naciširdus lietuvius, kiekvienas kenčiančios Lietuvos draugas skaitys savo pareigą priekaištus atremti.

Amerikos vyriausybė ir didžioji spauda Lietuvos padėti supranta; štai, pavyzdžiui, "The New York Times" liepos 1 d. laidoje taip sako: "Sukilimai Baltijos valstybėse buvo neišvengiami prie pirmos progos, nepaisant ar tai vokiečiams rūpėjo, ar ne; kaip ten nebutų, pakraščių valstybės (suprask: Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Lenkijos Rytai) neturi tikrai laisvo pasirinkimo politikoje, — joms

1812 m. ją užpuolė Napoleonas, kuris buvo pasiekęs net Maskvą, bet buvo sumuštis ir visiškai išvytas. Antru kartu Rusiją buvo užpuolęs Kaizeris Vilhelmas II. Po pergalės ties Tannebergu Rytinėje Prusijoje, rusai negalėjo atsilaukyti ir vokiečiai buvo giliai įbridę į Rusijos teritorijas. Rusija atsisteigė po vokiečių sumuškimo 1918 metais. Ar pavyks Hitleriui Rusiją pagrobti — laikas parodys.

Stalinas atsišaukė

Praeitais savaitės pabaigoje Juczas Stalinas pasakė kalbą per radio visai "rusų tautai". Toje kalboje jis nurodė didelį pavojų Tarybų Sąjungai. Pagyrę dideles pastangas raudonosios armijos, jis kvietė visą tautą budėti. Pasakė, kad rusai išeis laimėtojais, o priešas tučės skaudžiai nukentėti.

Planas prieš Ameriką

Portugalijos valdžiai pateko nacių planas, sulig kurio jie rengiasi užkariauti visą pasaulį. Be to kr jau turi ir kai užkariaus dalį Rusijos su Ukraina ir Užkaukaziu, jie maną per Persiją ir Afganistaną užimti Indiją. Paskui atnaujinti mušius prieš Angliją ir pagaliau patraukti link Amerikos. Bet tuos žygius jie atliktų tik tuomet, jei nugalėtų Rusiją.

Naikins viską

Kad rusų-nacių karas jau yra nuožmus ir kad jis toliau bus dar nuožmesnis parodo ir tai, ką Stalinas yra įsakęs daryti raudonarmiečiams. O jis įsakė: "Sovietų jėgos privalo naikinti viską, kad priešas rastų tuščius laukus; armija privalo padegti miškus, sunaikinti visą maistą ir išvesti visus gyvulius ir Rusijos gilumą. Bet jeigu nesuspsėsite visko išvesti — naikinkite, nes priešui negali buti jokio pasigallėjimo". Taipgi jis paratė užfrontėje daryti sabotažą, priešo užimtose teritorijose organizuoti partizanus ir naikinti priešo jėgas.

Viską veža iš Estijos

Stalino įsakymas pildomas Estijoje, nes iš ten viskas vežama į Rusijos gilumą: gyvulius, javus, visoki turtą krauną į vagonus be sustojimo ir veža. Taipgi valdžia įsakė paties estams savo turtus gabenoti į Rusiją, o jei kas atsako klausyti sovietų komisarių — to turtus išveš patys rusai, arba jie bus sunaikinti Estijoje.

Anglai darbuojasi

Turėdami dabar gerą progą, angiai nemiega: jie dienomis ir naktimis bombarduoja Vokietijos svarbiausius centrus ir visą 1,000 mylių frontą, pradėdant Norvegiją ir baigiant Brestu Francijoje. Anglams sekasi Sirijoje ir pastaromis dienomis jau pasidavė veik paskutiniai italų generalai Etiopijoje. Vokiečių lėktuvai ant Anglijos teritorijos dabar pasirodo labai mažai.

Liepos ketvirta

Liepos ketvirta Amerikoje praėjo pažymėtina gražiai. Tai jau 165 nepriklausomybės minėjimas, arba jau tiek metų, kai Suv. Valstijos atsipalaido nuo Anglijos pavergimo. Šventė paminėta eisenomis ir prakalbomis per radio bei susirinkimuose. Prezidentas Rooseveltas pasakė trumpą, bet idomią kalbą. Jis ragino kovoti prieš agresorius iš laikymų demokratybės netik visame pasauly, bet ir Amerikoje. O jei reikalas būtų — ragino už tai padėti ir gyvybę. Siemet liepos ketvirta pasižymėjo ir mažesniems nelaimėjimams, nes visame krašte žuvo tik 583 žmonės. Suv. Valstijų nepriklausomybė oficialiai minėjo ir Anglija.

Karas Amerikoje

Jau senai ėjo ginčas už ru-bežius tarpe dviejų Pietinės Amerikos respublikų — Ecuador ir Peru. Dabar tas ginčas "rišamas" ginklų pagelba. Tai dvi nedidelės respublikos: Peru turi 6,500,000 gyventojų, o Ecuador — 2,760,000. Šitai rašant, abiejų respublikų lėktuvai pleškina priešo pozicijas ir miestus taipgi kovos eina juroje bei sauzemy.

Ragina mušti nacius

Liepos 4 d. Suv. Valstijų karo laivyno sekretorius F. Knox pareiškė: "Amerikos karo laivynas nevilkinant turėtų pradėti kovą, kad iš Atlanto vandenyno išmuštus vokiečių faisistų karo jėgas".

Nori taikos Pacifike

Pastaruoju laiku Suv. Valstijų vyriausybė įteikė japonams notą, kuria reiškia pareidavimą nepraplėsti karo srities iš Europos į Pacifiką (Ramųjį vandenyną). Sekr. pagelbininkas S. Welles mano, kad rusų-nacių karas nepa-

veiks japonų ir kad jie nedės nepaprastų pastangų karui lauko kitose srityse.

Japonijos nusistatymas

Nesenai Japonijoje įvyko nepaprasta konferencija kas liečia rusų-nacių karą. Po konferencijos užsienio ministerija pareiškė: "Konferencija nuta-

rė laikytis atstu nuo Rusijos Vokietijos karo ir budriai taisyti dalykų vystymąsi". Iš to matyti, kad japonai prie nacių prisidės gal tik tuomet, kai pamatys jų pusėje laimėjimą.

Suv. Valstijų karo štabo virš. gen. Marshall reikalauja kariuomenei laisvo veikimo "už vakarinio žemyno".

SLA Trečias Vajus

Organizatorių pasizymėjimai

Per praeitais savaitės vieną dieną, iki liepos 1 dienai, mūsų broliai organizatoriai apdraudus užrašė sekamai:

AMBROSE A., 336 kp., Chicago, Ill. ----- \$1,500
BRAZAUSKAS J., 14 kp., Cleveland, Ohio ---- 500

A. Ambrose yra jau daugiau, negu pusiaukelėje į pirmą laipsnį. Keletas organizatorių pranešė Centrai, kad su pradžia šio mėnesio pasirodys geriau, negu kuomet nors pirmiau. Laiksime. Aplikacijų per vieną dieną gavome 3.

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASE NARIŲ, KIEK UŽRAŠĖ APDRAUDUS IR KOKI PASIEKĖ LAIPSNIŲ

Užrašė apdraud.	Pasiekė laipsnį
PIKIELIS C. K., 195 kp., Pittsburgh, Pa.	\$28,650 III
AYMANAS J., 33 kp., Brooklyn, N. Y.	22,900 III

PASIEKĖ ANTRĄ LAIPSNIŲ	
KUPRIS M., 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	16,150 II
STAKIONIS M., 41 kp., Lawrence, Mass.	14,500 II
RACILA P., 57 kp., Worcester, Mass.	10,000 II

PASIEKĖ PIRMĄ LAIPSNIŲ	
Trečiokas A. S., 245 kp., Newark, N. J.	9,600 I
Lauritanas A., 63 kp., Chicago, Ill.	9,250 I
Ramanauskas A., 211 kp., Mahanoy City, Pa.	8,000 I
Banišauskas A. J., 13 kp., Minersville, Pa.	6,750 I
Matulaitis A., 87 kp., Omaha, Nebr.	6,550 I
Mačiulis J., 262 kp., Waukegan, Ill.	6,250 I
Tumavičienė J. M., 49 kp., Boston, Mass.	5,700 I
Zalatoris A., 36 kp., Chicago, Ill.	5,500 I

DAR NEPASIEKĖ LAIPSNIŲ	
Petrulis S., 43 kp., So. Boston, Mass.	4,500 --
Kriaucialis A., 318 kp., Worcester, Mass.	4,500 --
Kaulinas J., 238 kp., Chicago, Ill.	4,350 --
Miliauskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	4,000 --
Tareliūtis H., 11 kp., Waterbury, Conn.	4,000 --
Valentinas B., 178 kp., Chicago, Ill.	3,650 --
Genevičienė O., 13 kp., Minersville, Pa.	3,550 --
Praškevičius A. M., 14 kp., Cleveland, Ohio	3,500 --
Kilimonas J., 127 kp., Lynn, Mass.	3,500 --
Petkevičius L., 173 kp., Lowell, Mass.	3,500 --
Šiaurietis A., 330 kp., Dorchester, Mass.	3,400 --
Kvederavičius K., 12 kp., Nanticoke, Pa.	3,250 --
Ambrose A., 336 kp., Chicago, Ill.	3,250 --
Kučinskas P., 352 kp., Detroit, Mich.	3,250 --
Namaksy A. J., 359 kp., Dorchester, Mass.	3,250 --
Staponavičius P., 11 kp., Waterbury, Conn.	3,000 --
Kasputis-Vaičiūnas, 212 kp., Kenosha, Wis.	3,000 --
Deveikis K. P., 301 kp., Cicero, Ill.	3,000 --
Ulčickas A., 331 kp., Nashua, N. H.	3,000 --
Strazdas J. J., Omaha, Nebr.	2,750 --
Svipas J., 192 kp., New Kensington, Pa.	2,750 --
Budvidis V., 352 kp., Detroit, Mich.	2,500 --
Andriušis J., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.	2,250 --
Poknis K., 56 kp., Penn, Pa.	2,250 --
Kvaratijus M., 142 kp., New Haven, Conn.	2,250 --
Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.	2,250 --
Domash W., 214 kp., St. Louis, Mo.	2,250 --
Wolf P. P., 260 kp., Chicago, Ill.	2,250 --
Dėdinas A., 297 kp., Greenfield, Mass.	2,150 --
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	2,150 --
Maliauskas A., 299 kp., Rumford, Me.	2,150 --
Ernest Emma, 371 kp., Cambridge, Mass.	2,150 --
Miščiūnienė M., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,000 --
Brazauskas J., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,000 --
Radzevičius J., 66 kp., Ansonia, Conn.	2,000 --
Valaitis F., 129 kp., Chicago, Ill.	2,000 --
Neviackas A., 131 kp., Norwood, Mass.	2,000 --
Jurkus F., 133 kp., So. Milwaukee, Wis.	2,000 --
Subonis M., 157 kp., Youngtown, Ohio	2,000 --
Mickevičius K., 325 kp., Terryville, Conn.	2,000 --
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	1,900 --
Zapolis J., 122 kp., Chicago, Ill.	1,650 --
Galinskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	1,500 --
Kemzura M., 17 kp., Brockton, Mass.	1,500 --
Subačius J., 23 kp., Shenandoah, Pa.	1,500 --
Zorskaitė O., 30 kp., Scranton, Pa.	1,500 --
Cerauka S., 136 kp., Cleveland, Ohio	1,500 --
Davulis A. P., 194 kp., Cambridge, Mass.	1,500 --
Vasukonis V., 200 kp., Detroit, Mich.	1,500 --
Cepulevičius K., 226 kp., Chicago, Ill.	1,500 --
Urbonas A., 367 kp., Port Chester, N. Y.	1,400 --
Gloveckas J., 274 kp., Spring Valley, Ill.	1,250 --
Snarskienė A., 63 kp., Chicago, Ill.	1,250 --
Katkevičienė K., 134 kp., Chicago, Ill.	1,250 --
Krukonis J., 188 kp., So. Boston, Mass.	1,250 --
Neverauskas V. T., 198 kp., Akron, Ohio	1,250 --
Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.	1,250 --
Plečkaitis J., 247 kp., Aliquippa, Pa.	1,250 --
Keblaitienė B., 352 kp., Port Chester, N. Y.	1,250 --
Urbonas A., 367 kp., Port Chester, N. Y.	1,150 --
Mickevičius J., 17 kp., Brockton, Mass.	1,150 --
Bučinskas J., 50 kp., Binghamton, N. Y.	1,150 --
Mockus N., 75 kp., Los Angeles, Cal.	1,100 --
Uždavinis O., 99 kp., Herminie, Pa.	1,100 --
Lukoševičius A., 152 kp., Brooklyn, N. Y.	1,100 --
Yasiulis T., 311 kp., W. Frankfort, Ill.	1,100 --

Visais vajaus reikalais rašykite SLA sekretoriui, dr. M. J. Vmikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINDIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

807 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tel.: Läckawanna 4-0529

PASTABOS

KAI iš Tėvynės pareigų buvo suspenduotas brolis Kl. Jurgelionis, tai kovo 15 dieną jam užmokėta \$98 alga už dvi savaites. Po to kovo 29 dieną jis gavo dar \$147 "visokių margaryčių", nedirbęs Susivienijime jokio darbo nuo kovo 6 dienos. Bet jis tuo nepasitenkina. Pavyzdžiui mums teko matyti birželio 25 dienos jo prisiųstą į Centrą sekamo turinio "notukę": "Demand for payment of wages — salary as editor of Tėvynė due for one month, from May 8, 1941, to June 9, 1941, in the sum of \$214.25. Past due salary for the previous month \$200, total \$414.25". Ar jūs girdėjote tokį atsitikimą: dabartinis Tėvynės redaktorius ir Tėvynės darbininkai (taupinio sumetimu) dirba už žymiai numažintas algas, o buvęs redaktorius nori gauti net didesnę algą, ir Tėvynės redakciją ar Centrą nė kojos neįkėlęs? Visgi yra žmonių, kurie turi gerus nervus ir jokių dumų nebijančias ikis.

SLA TREČIAS VAJUS eina, kaip ešes — geriau, negu vidutiniskai. Tai dėka mūsų brolių ir seserų organizatorių, kurie nebedami karšto oro ir sukuringų gyvenimo aplinkybių —

darbuojasi sušilę ir didina mūsų broliją.

NORS lietuvių tautoje ir eina svarbus momentas už žuti-buti, bet mūsų brolijos kuopos ir apskrčiai nepaliauja dirbė savo darbo: rengia piknikus, išvažiavimus, užsitarnavusius darbuotojams pramogas ir tt. ir tt. O tai gražus požymis, tai sveikintinas mūsų veikėjus nusistatymas ir pasiryžimas. Ar tai reiškia, kad mes atliekame savo pareigas ir savo tautai ir savo brolijai.

AMERIKOS lietuviuose, o taipgi ir SLA nariuose, kyla nemaža džiaugsmo, kad pas visus demokratiškai ir tautiškai nusistatčius lietuvius reikiama bendra nuomonė: Lietuvai nereikia jokios diktatūros, nepaisant, kokios spalvos ji būtų, ir kad Lietuva turi atgauti tikrą nepriklausomybę! Atgauti po to, kai Europoje užsibaigs baissioji žmonių skerdynė ir kai bus prie gėdos stulpo pastatyti visi diktatoriai ir jų pakalikai.

NORS skirvarpos, pavidale buvusių "didelių veikėjų", mūsų brolijos kunų bando būti kiek tik imandydumi, bet mūsų pasiūventę organizatoriai ir veikėjai to nepaiso: jie eina į brolius ir seseris lietuvius ir skelbia Susivienijimo šventą evangeliją. Jie šaukia visus gerus lietuvius: "Rašykite į SLA, į tą didžiausią ir lietuviškiausią Amerikos lietuvių broliją". Jų balsas geri lietuvių paklauso, o skirvarpos, tai matydami, dreba, nes jie mato, kad mūsų brolijoje jiems nesiseka sukelti suirutę.

BROLIS S. Bakanas, rašydamas apie SLA 3 apskrčio išvažiavimą, pažymi, kad išvažiavimas buvo gražus, linksmas ir smagus. O taip įvyko dėl to, kad "SLA ir 3 apskritys turi daug nuosirdžių ir gerų draugų netik Pittsburyje, bet ir visoje apylinkėje". Kas tiesa, tai ne melas, broli Bakanas.

Atviras laiškas

ŠIOMIS dienomis Tėvynės redaktorius gavo gana nuostabaus turinio laišką, kurį rašo tulas brolis ir tarp kita ko sako:

"Kai kurie lietuviški redaktoriai, o jų tarpe ir Tėvynės redaktorius, tiesiog neteko galvų ir rašo buk Lietuva galėtų gyvuoti bent be kokio "izmo", o ypač be "nacizmo", kuris atėjo pasaulį išgelbėti iš pavergimo... Aš labai pageidaučiau, kad Tėvynės redaktorius šiuo klausimu pasisakytų viešai!"

Kadangi tas brolis prašo jo vardo neskelbti, tai jo prašymą išpildome, ir visų pirmausia jį pavadiname suklydusiu lietuviu. Jis, matoma, per visą savo gyvenimą sėmė "stiprybę" iš visokių "izmų" ir pagaliau prilipo liepto galą prie baisiausio jų visų — "nacizmo". Kuomet tam broliui čia viešai atsakome, tai kalbame tik už save ir podraug kalbame ir į tokius brolius ir seseris, kurie gali but taip pat suklydę, kaip ir tas mūsų brolis, kuris atrašė Tėvynės redaktoriui laišką.

Atsakymas yra toks: Tėvynės redaktorius (o podraug ir kiti "kai kurie" lietuviški redaktoriai) galvos dar nepamėtė. Jei kas galvų neteko, tai tie, kurie šiuo taip svarbiu momentu rupinasi tikiai apie "izmus", o ne apie mūsų senąją Tėvynę Lietuvą, iš kur mes esame kilę, apie ką mes kalbame-sapnuojame ir kur mūsų visos viltys. Šiandien mums turi rūpėti pirmoje eilėje Lietuvos likimas, lietuvių, geresnė Lietuvos žmonių buklė be jokios "izminės" diktatūros, nes bent kokis "izmas" Lietuvai ir lietuvių tautai laimės neatneš ir neatneš. Juk mes žinome, kas dėjosi Lietuvoje dar taip neseniai ją valdant diktatoriui Stalinui. Neuzilgo mes išgirsime ir apie lietuvių naujas kančias, kai dabar Lietuva pateko po pasaulinės pabaisos Hitlerio jungu.

Mielas broli, Hitleris neatėjo svetimų tautų išgelbėti, o atėjo jas tik pavergti. Ir jei Lietuva visuomet bus pavergta — mūsų broliai ir seseris tenai gyvenę vergiškoje dvasioje ir didžiausioje priespaudoje. Laikui bėgant lietuviška dvasia bus taip nuvarginta, kad prisieis išnykti visai mūsų tautai ir apie ją liks tik prisiminimas, kad kada tai gyveno kilni lietuvių tauta Pabaltijo krašte, bet jos šiandien jau nėra dėl to, kad ji buvo pavergta diktatoriško "izmo", kuris ją sunaikino iki pat pražūtis.

Mielas broli, mes norime Lietuvai pilnos nepriklausomybės.

Pasauliui ateina naujas persitvarkymas. Po šio karo pasaulis apsisvalys nuo visų plėšriųjų diktatorių. Po šio karo pasaulis valdysis demokratiškai: žmonių balsu, žmonių valia ir dėl žmonių gerbiu. Diktatoriams, nepaisant kokių vardu mes juos vadiname, artinasi pabaiga: gal visai netrukus jie užsiės vienas kitą ir apie juos liks tik bausis prisiminimas; prisiminimas to, kaip keli govėdos sukėlė pasauly tokią audrą, kuri vos neišnaikino visos civilizacijos. O jei tie diktatoriai ir jų pakalikai liks gyvi — demokratiškas pasaulis, o sykiu ir lietuviškas pasaulis, prirš juos prie gėdos stulpo ir laikys iki užsikankinimo, nes tik tokia bausmė jiems gali būti tinkamiausia. Pasauliui besikeliant iš apgriovimo, į tą kėlimąsi bus pašaukta ir mūsų tauta. Mūsų atsakymas bus: ateiname darban dėl geresnės žmonių ateities ir dėl geresnės ateities mūsų tautos žmonių.

Mielas broli ir miela sesuo: meskite sau iš galvų mintis apie bent kokį "izmą" šiame svarbiame momente, ir stokite eilėms tu, kurie dirba dėl Lietuvos nepri-

klausomybės, nepripažįstant jokios diktatoriškos globos.

Šiuo taipgi primename: Tėvynės redaktorius smerkia visus diktatorius lygiai visų pirmausia pasibjaurėjimu. Tėvynės redaktorius stoja už pilną laisvę visoms, mažoms ir didelėms, tautoms ir eina su demokratišku pasauliu ta linkme, kuri gali būti visiems žmonėms, o podraug ir lietuviams geriausia.

Nauji kapai

DAR neseniai lenkėme galvas prieš tuos, kurie anais metais kovojo už Lietuvos nepriklausomybę ir kurie jau išsėjosi amžinoje ramybėje. Dar taip neseniai, dėka tų kovotojų, mūsų Tėvynė buvo laisva ir nepriklausoma jokiai svetimaj diktatoriui. Bet ir vėl nauji kapai. Tai kapai tų mūsų tautos karžygių, kurie pastaruoju laiku pakėlė ginklą prieš pavergėją Staliną ir padėjo naciams jį išvyti iš Lietuvos. Nelaimė tik ta, kad tie kovotojai nepajėgė neišleisti į Lietuvą kito pavergėjo, kuris nieku budu nebus geresnis už Staliną.

Už Lietuvos išlaisvinimą iš rusų vergovės dalyvavo visokio luomo žmonės: darbininkai, inžinieriai, studentai, valdininkai ir ukiminkai. Tame dalyvavime gyvybių neteko virš 3,000 lietuvių, o apie 7,000 jų sužeista. Tai, palyginamai didelės aukos, nors jos išrodytų daug mažesnėmis, jei Lietuvai būtų buvęs atkovota tikra nepriklausomybė.

Birželio 26 dieną tie kovotojai iškilmingai palaidoti ir minėta kaip vienas stambiųjų atsitikimų, kurio dėka iš Lietuvos išguitas pavergėjas Stalinas. Tose iškilmingose laidotuvėse dalyvavo Lietuvos laikinoji vyriausybė ir Lietuvos kariuomenės vadovybė. Dalyvavo nemaža ir vokiečių kariškių.

Lai tiems kovotojams bus garbė! Jie padarė pradžią Lietuvos apsisvalymo iš vieno pavergėjo ir tuo padarino mūsų tautą kovai prieš bile pavergėjus.

LIETUVIŲ skardžiu šukiu šiandien turi būti: visoki diktatoriai, šalin iš Lietuvos, mūsų mylimos Tėvynės! Gaiva Lietuvai rusų, kurie per ilgus metus ją laikė tamsiausioje priespaudoje! Šalin iš mūsų krašto naciai-kryžiuočiai, kurie per šimtmečius Lietuvai kėlė kryžiaus karą ir dabar vėl atnešė savo naują priespaudos kryžių!

IŠRODO, kad šis karas tęsis daug ilgiau, negu išpradžių buvo tikėtasi. Pirmiausia žins nemaža laiko, kol išsipjais patys diktatoriai, o paskui pasaulį sutvarkyti turės ateiti demokratiški žmonės, kuriems nemažai reikės kovoti su diktatorių nešvariomis liekanomis.

NEW YORKO didieji dienas, o jų tarpe New York Times ir Herald-Tribune, pastaruoju laiku rašo Lietuvai ir lietuviams prielankius editoriaus. Rašo ta linkme, kad lietuviai yra jau tokio pribrendimo, jog gali valdytis patys be jokios diktatoriškos protekcijos. Amerikos patriotin-gieji ir demokratiškai nusistatę lietuviai šiems mūsų tautos draugams už tai taria širdingą ačiū.

"ŠIUO TARPU Hitleriui bekaraujant ant dviejų frontų, mes turime geriausia progą duoti smugį sunaikinimui Vokietijos kariškos mašinos, kuri pavojumi grąšina Suv. Valstijoms. Dabar Suv. Valstijos turėtų mesti į Vakarų Frontą kiekvieną karišką lėktuvą, kiekvieną bombanešį, kurį tik gali tam tikslui paskirti Suv. Valstijų armija ir laivynas" — New York Times.

Sveikatos Skyrius

Ši skyriu, pašvęstą SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-ivortėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komitetas nariams ir kitoms lietuvių gydytojams bei sveikumo šlovams.

Apendicitas

REIKSMĖ UMIOJO ATSITIKIMO

Rašo Dr. S. Biežis.

A PENDICITAS reiškia apendikso ideoimą arba bakterijomis apskirėtimą, kurios besidaugindamos pagamina šią ligą. Žodis apendiksas literatiškai reiškia atžalą. Paprastai apendiksas randasi dešinėje žemutinėje pilvo plotmės dalyje, išaugęs gale pirmutinės didžiosios žarnos galo, kuria jis liuosai atsidado. Liuosą jo galunė visados esti uždaryta. Jo ilgis nevienokis; paprastai nuo dviejų iki penkių colių. Storis vidutiniai paprastai pašelio didžio. Kadangi tik jo vienas galas tėra priaugęs prie žarnos, tai likusioji dalis budama liuosą dažnai pakeičia savo poziciją.

Nors apendiksas yra išaugęs iš žarnos ir turi veik vienokią anatominę sudėtį, bet ypatingos funkcijos ar veikmės jis neturi. Yra sakoma, kad senais laikais, kada žmogus visai kitoki, nekonzentruota, valgi vartodavo, kurio reikėdavo daug suvalgyti, tai apendiksas tarnaudavo tarsi savotiškos rūšies sandėliu. Kuomet žmogus pradėjo maitintis vis daugiau ir daugiau koncentruotu maistu, tai ir to sandėlio nebereikia. Taigi dabar apendiksas skaitomas kaip nereikalinga liekana. Žodžiu sakant, kiek dabar žinoma, žmogaus apendiksas visai nereikalingas.

Dabar pažūrėkime, kas atsitinka, kuomet asmuo suseraga umioju apendicito ideoimu, t. y. kuomet jis suseraga labai staigiai ir, rodos, be jokios priežasties. Visose žmogaus žarnose, ypač didžiojoje visuomet randasi milijonai kenksmingų bakterijų, kurios kuomet pasilieka žarnose, tai nieko blogo jos negali padaryti. Bet tegul tos pačios bakterijos prasimuša iš žarnų į pilvo tuštumą, kuomet žarna prakiura del vienkios ar kitokios priežasties, tai tos pačios bakterijos bežiurint sukelia visų vidurių uždegimą, kurį vadiname peritonitu. O tas peritonitas arba vidurių umasai uždegimas, reikia aiškiai suprasti, yra viena iš pavojingiausių vidurių ligų, nuo ko ir prie geriausios priežiūros mirtingumas esti labai aukštas.

Umiojo apendicito atsitikime, apendikso viduje bakterijos dauginasi labai skubiai, iš ko ir puliai ten atsiranda. Pulij apštis irgi dažnuose atsitikimuose daugėja ir ilgai pasigamina, tarsi, visiems gerai žinoma votis. Visi gerai žinome, kad kuomet votis besirasdama kur nors paviršiuje pratrūksta savaimi, tai į trumpą laiką visa liga pranyksta. Kuomet tas pats procesas vyksta apendikse, tai čia jau visai kitokis vaizdas susidaro. Prisirinkus perdaug pulių apendikse, pastarasis dažnai truksta ir tie puliai, žinoma, pasisklaido po visą pilvą, kame į labai trumpą laiką pasireiškia visų žarnų uždegimas, vadinamas peritonitu. Tačiau, čia dar neviskas. Apendikso sienelėi trukus, faktinai atsidado žarna, iš kurios aukščiau minėtos nuodingos bakterijos nesuskaitomais milijonais per apendikso skylutę įsigauna į pilvo plotmę, kame randa gerą dirvą dauginis. Čia jos sukelia dar didesnį ir pavojingesnį peritonitą, kuris į palyginamai trumpą laiką, į kelias dienas, bet ir stipriausį žmogų nuvaro į kapinyną. Čia dar reikia žodis-kitas tarti, kad peritonitui įsigalėjus, o ypač jei jis esti užvilktas, tai nė operacija, nė jokios kitos šiandien žinomos priemonės neduoda pagėdaujimų pasekmų.

Panašiais atsitikimais daugiausia vilties sudedama paties ligonio atsparume. Štai del ko apendikso trukimas taip pavojingas, ko visi daktariai labai bijo ir nenori jo matyti, nes daktaras čia veik visai bejėgis. Vieniatis ir, reikia pabrėžti, saugiausias budas tokios katastrofos išvengti, tai kuogreičiausia operacijos keliu pašalinti visą ligą.

Gi iš kitos pusės, praktiškas patyrimas pakartotinai įrodė, kad ne kiekvieno umiojo apendicito atsitikime apendiksas truksta. Esti tokių atsitikimų, kame liga į dvi-tris dienas savaimi pranyksta ir tuosyk viskas gerai. Vienok bėda čia yra ta, kad jokis daktaras negali išanksto tikrai nusakyti katram apendiksas truks, kuriam ne. Labai dažnai esti, kad rodos ligonis visai nelabai serga, o žiurėk į kokias 24 valandas apendiksas truksta. Spekuliavimas šioje ligoje, kad gal apendiksas netruks ir laukimas labai ir labai dažnai prilgysta mirties nuosprendžiui. Umiojo apendicito kiekvieną atsitikimą galima prilyginti prie liepsnojančio namo. Kuomet namas užsidega — niekas nelaukia jo savaimi užgestant, bet kuogreičiausia šaukia ugnagesius. Tą patį privalėtų visi daryti apendicito atsitikimais, nes čia žmogaus viduriuose vyksta savotiškas gaisras, kuris siekia sunaikinti žmogaus gyvybę.

Apendicito ženklai dažniausia esti sekamai: Nėtikėtai ir be jokios priežasties iš pradžia asmuo parjunta neramumą po krutinę, truputį skausmo ir kartais verčia vėmti. Už valandos-kitos tas lengvas skausmas susimeta į dešinę žemutinę pilvo dalį, vis kas sykis skaudžiau pasireiškia. Kadangi apendicito skausmas dažniausia nėra nepakenčiamas, tai greit-

čiausia ir laukiama, nes ligonis mano, jog tai tik paprastas pilvo skaudėjimas, neturįs gilesnės reikšmės. Ir taip belaukiant, neretai apendiksas truksta, kas atneša didelį nelaimių, iš kurių mirtingumas siekia iki 20,000 kas metą šioje šalyje. (Daugiau bus)

Širdies skaudėjimas

("ANGINA PECTORIS")

Rašo Dr. D. Pilka

ANGINA — SIMPTOMŲ KOMPLEKSAS

"Angina Pectoris", kaip sakėme, yra simptomų grupė. Nesigilindami į anatomijos dėstymą, mes rasime, kad širdies skaudėjimas prasideda tam tikroje vietoje, plečiasi tam tikrais narvelių takais ir sukelia krutinėje veržiantį skaudėjimą su mirties baime. Žmogus, neturintis anginos, nesupranta ir nedaug tepaiso, kas ji nebutų. Bet pasiklausius pasakojimus tų, kurie kankinasi su širdies skaudėjimais, tai yra tikra tragedija. Tai yra tragedija, kuri grąšina žmogų greitai išnykimu, mirčia. O jūs gerai žinote, kad mirti niekas nenori.

ISTERIŠKA ANGINA

Šitos rūšies angina daug tenka pasitikti pas nervingus, piktus žmones, ypač moteris ir jaunas merginas, kai jos nusistato atsiekti tam tikrą tikslą prieš kitų norą. Jos kartais net apalsta, kad tik atsiekti savo norą. Pamenu vieną labai įdomų atsitikimą dar iš stažystės laikų. Vieną syk atėjo jau posenė moteris atlankyti savo marčią ir pamatyti ką tik gimusį jos kudių. Nieko tame nėra nuostabaus, o yra natūrališkas dalykas, kad kiekviena motina nori matyti savo vaikų vaikus. Taip buvo ir su ja. Parodžius jai naujagimį — anuką tik per langą stiklą, ji balsiai supyko ant slaugės. Slaugei išsiteisinus, jai buvo nurodyta kreiptis prie manęs, kad aš jai paaiškintčiau reikalą lietuviškai. (Moters buta lietuves, ko aš nežinojau). Man nurodžius, kad ji gali matyti savo anuką tik per langą ir nekitaip, ji dar labiau supyko, išsikoliojo, susijaudino ir pagaliau apalpo. Šitas susijaudinimas jai sukėlė labai aštrų širdies skaudėjimą. Vėliau buvo patirta, kad tai buvo pirma anginos ataka jos gyvenime, bet nepaskutinė.

Tokių pavyzdžių galėčiau daug nurodyti, bet tegul šio užtenka, kaip isteriška angina kartais be reikalo atsiranda, vien tik del paties žmogaus užsiėpyrimo, ignoracijos, kad atsiekti savo tikslą prieš kitų norą.

(Bus daugiau)

Klausimai ir atsakymai

Klausimas: Ar praktaitavimas yra liga ir, jei galima, ar reikia gydytis, jei žmogus nuolatos perdaug prakaituoja? B. F.

Atsakymas: Prakitaitavimas nėra jokia liga ir, žinoma, nėra reikalo gydytis. Vieni žmonės mažiau prakaituoja, o kiti daugiau. Tai priklauso nuo prakaito odoje liaukų veiklumo ir nervų balanso. Nervuoti žmonės dažnai daugiau prakaituoja.

Kl.: Ar galima pasigydyti nuo nemigos, kuri atima žmogui daug sveikatos, nes neišsimiegojęs žmogus negali tinkamai pasilsėti? J. B.

At.: Ramus miegas yra būtinas gerai žmogaus sveikatai. Tiesa, yra vaistų, kuriais galima žmogų užmigdyti ir laikinai nemigą pašalinti, tačiau ilgiam laikui nepatartina vartoti, ypač be gydytojo patarimo ir jo priežiūros. Nemiga dažniausia paeina iš susinervavimo, kurio priežastimis esti: susirūpinimas, susipykimas, visokie nepasisekimai žmogaus užsiėbričiuose darbuose, nujautimas rimtų nepasisekimų ir tt. Geriausias vaistas nuo nemigos, tai atgulus užmirti visus savo reikalus ir visiškai apie juos nebegalvoti. Dažnai pagelbsti greičiau užmigti prieš eisiant gulti išgerti stiklą šilto pieno arba vandens, bet niekad nereikia daug prisivalgyti.

Kl.: Kas geriausia valgyti vasaros karščiuose? A. N.

At.: Vasaros karščiuose reikia susilaikyti nuo mėsos ir riebalų. Tinkamiausias valgis tai pienas ir jo produktai, sriuba, daržovės ir vaisiai. Taipgi karštame sezone niekad nereikia persivalgyti. Kas daug prakaituoja — privalo bent dvigubai daugiau druskos valgyti kasdien.

Kl.: Kaip greitai galima pasigydyti nuo saulės nudegimo ir ar saule nudegimas labai kenksmingas žmogaus sveikatai? O. R.

At.: Visai nėra tokių vaistų, kurie bežiurint išgydytų ideoimą nuo saulės. Yra įvairių mosčių, kurios sumažina skausmą ir truputį paskubina pagijimą. Reikia žinoti, kad saulės ideoimas turi tokį pat efektą, kaip ir ideoimas nuo ugnies. Taigi saulės ideoimas, jei jis yra gilus ir didelę dalį kuno apima gali baigtis net mirtimi. Saulės ultravioletiniai spinduliai yra labai naudingi sveikatai, tačiau asmuo iš pradžios privalo saulėje keptintis lėtai ir tai tik trumpais protarpiais. Saulės ideoimas iki skaudėjimo yra paties žmogaus neapsižiurėjimas ir už tai nieko kito negali kaltinti.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA TREČIAS VAJUS Alus, cigarai ir apdrauda

Gyvenime kiekvienam žmogui reikia visko: miegoti, valgyti, kai kada pasilinksinti ir pasmaguriant. O besilinksminant ir besmaguriant stiklą-kitą surukyti, į jūdžius-teatrą nueiti, ir tt. Be visa to, taipgi reikia apsirūpinti ir savo bei savo šeimos reikalais; reikia atsižvelgti ir į tai, kas bus ateityje, jei duondavimui prisiels netikėtai iš šio gyvenimo pasitraukti, ar jei jo bent kuris šeimos narys iš šio gyvenimo taipgi netikėtai atsiskirtų.

Nemiegojė ir nevalgė niekas negali gyventi. Sunkoka apsieiti ir be pasilinksnimų ar pasmaguriamų; sunku ypač tiems, kurie turi išteklius ir prie to praprata. Ir kiekvienas žmogus, sulig savo geriausiu išgaliu, tais reikalais apsirūpina. Tačiau ne visi žmonės apsirūpina, kaip gyvena jo šeima jam iš šio gyvenimo pasitraukus, arba kaip jis gyvena bile kuriam šeimos nariui su šiuo pasauliu atsiskyrus. Daugelis žmonių tam neprisirengę, nes toks prisirengimas kelia kokį tai nemalonumą... O vienu tu "prisirengimų" yra geriausias dalykas, tai apsidraudimas, kaip šiais laikais veikia kiekvienas sumanus žmogus jau neapsieina.

Bet ne vienas gali pasakyti: "Apdrauda — geras daly-

kas, bet kad aš neturiu pinigų tai apdraudai užsimokėti". Toks pasakymas gali atitekti tik labai maži daliai žmonių; tokių žmonių, kurie nedirba ir neturi iš ko pragyventi arba kurie gyvena iš kitų žmonių malonės. Bet labai didelė žmonių didžiūma gali apsidrausti ir už tą apdraudą labai lengvai užsimokėti, jei tik jie kituose dalykuose mažiau praleistų ir jei tikrai norėtų apdrauda apsirūpinti.

Paimkime vidutiniai gyvenantį žmogų; sakysim, tokį žmogų, kuris, be kita ko, išsigali per dieną surukyti porą cigarų ir išsigerti porą stiklų alaus. Ties abu "skanskoniai" yra nuodai ir jie jų kiekvienas žmogus būtų daug laimingesnis. Bet kuomet žmogus ruko ir geria tuos nuodus — nepagalvoja, kad už praleistus del jų pinigus jis galėtų ką nors gero sau ar savo šeimynai įsigyti. Daleiskime, kad tas žmogus nenustotų visai alaus gerti ir cigarų rukti, ir kad vietoje dviejų cigarų surukytų tik vieną, o vietoje dviejų stiklų alaus išgertų tik vieną per dieną, tai kasdien jis sutaupytu po 15 centų, imant minimalę alaus ir cigarų kainą. Iš paviršiaus žiūrint, rodos, kad tie 15 centų per dieną mažai ką reikšia, bet jei po 15 centų sutaupytu kasdien, tai per metų laiko sutaupytu net \$54.75.

Šių žodžių skaitytojas gal pamanyt, kas čia norima pasakyti, šias skaitlines bedės-tant? Štai kas: kaip jau aukščiau minėjome, kiekvienam žmogui, be kita ko, reikia ir pasidrausti. Minėjome taipgi, kad galinti apsidrausti žmonės dažnai nuo apdraudos tolinasi, sakydami: "neturiu iš ko duokles už apdraudą užsimokėti". Taigi, aukščiau suminėtos skaitlinės kaip tik ir duoda progos kiekvienas žmogus, galinčiam surukyti po du cigarus ir išsigerti po du stiklus alaus per dieną, sutaupyti per metus \$54.75, už ką jis galėtų Susivienijime nusipirkti jau nemažą apdraudą.

Sakysime, jei 40 metų žmogus tu būdu per metus sutaupytu \$54.75, t. y. Susivienijime galėtų iš tu taupmenų užsimokėti už Skyriaus N 1 \$2,000 apdraudą, pridėjęs tik \$1.47 per metus. O tai reikšia, kad jis mokėdamas už apdraudą tomis taupmenomis, būtų apsidraudęs ant aukščiau minimos sumos ir jei būtų kada numirtų — jo pašalpagaviai gautų tuos \$2,000. O tai jau gražus palikimas nuoludusiai šeimynai. Skyriuje N 3 jis galėtų už tuos pinigus gauti \$1,500 apdraudą, kad po 20 metų galėtų pats atsiimti pinigus, arba jei pirm 20 metų numirtų — jo pašalpagaviai tuos \$1,500 gautų. Skyriuje N 4 galėtų gauti \$2,000 apdraudus ir keli doleriai dar liktų ant tų "ekstra" cigarų ar stiklo alaus.

Jei tulas mažiau rudydamas

ir mažiau alaus gerdamas per dieną sutaupytu tik po 10 centų, tai per visą metų sutaupytu \$36.50 ir už tuos pinigus Susivienijime apdraudus galėtų užsipirkti nuo \$750 iki \$1,500, o jei tokiu būdu sutaupytu tik po 5 centus kasdien, tai per metus susidarytu \$18.25, už ką apdraudus galėtų užsipirkti nuo \$450 iki \$750.

Tą nemažą apdraudą galėtų nusipirkti kiekvienas žmogus, kuris išsitiesa išsigerti po du ar vieną stiklą alaus ir kuris išsitiesa surukyti po vieną ar du cigarus kasdien. Ir už tuos "mažus pinigus" jis gali padaryti gero ne tik pats sau, bet ir savo šeimai, kada pasitaikys gyvenimo liudnoji valanda jo šeimynoje.

Daugelis organizatorių galėtų čia nurodyti pavyzdžiais pasinaudoti, apie tai prisimindami tokiems žmonėms, kurie gali nuo pasmaguriamo bent kiek susilaikyti ir tuos pinigus sunaudoti apsidraudimo tikslui. Nariai, kurie turi permažas apdraudas Susivienijime, gali persikelti į aukštesnius apdraudus skyrus arba pridėtinus apdraudas, jei tik bandytų daugiau domės kreipti į apdraudą ir tam tikslui po mažą sumą taupinimą kasdien. Juk 15 centų, 10 centų ar 5 centai per dieną išties nedideli pinigai, o žiūrėkite, ką už juos galima gauti! Galima gauti nemažą apdraudą ir tu apsirūpinti savo ir savo šeimos likimą liudnai valandai ištikus.

Vajininkas.

Broliška meilė jungia Susivienijimo narius į vieną gražią lietuvių šeimyną.

BIRUTĖ PAULAUŠKAITĖ

Birželio 26 d. Brooklyno merginų aukštojo mokykloje (Brooklyn Girls' High School) buvo graduacija, kurioje aukštesnį mokslą baigė 451 mergina, o jų tarpe ir Birutė Paulauskaitė, kuri moksle parodė didelį gabumą piešime (Art) ir buvo kaip "Class Artist", ir jos piešiniai būdavo paruoštus mokyklos parengimų scenos ir taipgi gausiai paruošta graduacijos knyga, kurioje telpa visų mokslų baigusių merginų paveikslai. Už parodytą gabumą ir sykiu atsižymėjimą piešime, su išduodamu diplomu School Art League Birutė Paulauskaitė apdovanojo Saint Gaudens medaliu.

Po vasarinių atostogų, sulig mokytojų patarimo ir rekomendacijų, Birutė tapo primate į Hunters College, New York, kurioje sieks mokytojos mokslo. Jos pagrindinis mokslas bus piešimas (Art). Apart to, ji studijos anglų ir ispanų kalbas, matematiką ir istoriją. Birutės motina Marė Paulauskienė ir vyresnioji sesuo Aldona yra SLA 335 kuopos sekretorės, o tė-

vas K. J. Paulauskas — ilgametis visuomenės darbuotojas ir dabar jau kelinti metai dirba SLA Centre. Linksma matyti, kad Amerikos lietuvių priauganti jaunuoliai parodo gabumus moksle ir pasirenka kelią į šviesesnį gyvenimą, kuriuo eidami galės turėti sau asmenišką naudą ir sykiu pasitarnauti tautai ir žmonijai.

Waterbury, Conn.

SLA ketvinto apskrčio išvažiavimas

SLA 11 kp. komisija daro žygius surengimui SLA 4-to apskrčio antro išvažiavimo, ir yra tikima, kad jis bus daug didesnis ir įspudingesnis išvažiavimas už pirmąjį, kuris įvyko birželio 8 d.

Antras išvažiavimas bus su platesne programa: tikimės turėti kalbėtojų, dainininkų, sportininkų ir tt. Išvažiavimas įvyks rugpjūčio 24 d., Linden parke, Union City, Conn.

Mes, rengėjai dedame pastangas, kad suruošti daug didesni ir įdomesni išvažiavimai, todėl ir kitos kuopos prašome pasidaryti daugiau. O kai visi dirbsime — išvažiavimas bus didžiulis.

SLA ketvirtas apskritys turi užsibrėžęs prakilnų tikslą, kad palaikyti lietuvių kalbos mokyklėles, ir tai yra svarbus ir prakilnus tikslas. Tam tikslui yra rengiami ir išvažiavimai, kad mokyklėles būtų galima palaikyti ir tęsti tą darbą toliau.

Broliai ir seserys, SLA nariai ir narės, branginkim ir įvertinkim tą aukštą ir prakilnų idealą, tai yra mokslą, o ypač savo prigimtą kalbą.

Išvažiavimo komisija tikisi, kad jame dalyvaus visokių tikėtinų, visų pakraipų ir poli-tiškių isitinkimų lietuviai, ir ne tik Connecticut valstijos, bet ir iš kitų valstijų, miestų ir miestelių.

Rugpjūčio 24 dienos nepamiškite, brangūs lietuviai. Lietaus nereikia bijoti, nes yra didelė sąalė. Vieta erdvi. Lyguma, pavėsis po dideliais medžiais. Viskas patogiu. Gal sutilpti keli tukstančiai žmonių.

Muzika gros puikiausiai. Bus šalto ir gardaus alučio, užkandžių visokių, ir dar prie to — šaltakošės. O kas svarbiausia, tai ant tyro oro sveikatos atgaivinimas. Visi linksminsimės ir dainuosim. Todel atvykite į SLA 4 apskrčio išvažiavimą rugpjūčio 24 dieną.

Petras Steponavičius,
Komisijos narys.

Detroit, Mich.

Pagerbė SLA veiklę B. Keblaitienės sunų

Birželio 21 d., Keblaičių namuose, 888 Navaho Ave., įvyko gražus vakarėlis, pagerbimui Edvardo Keblaičio, B. Keblaitienės sunaus, kuris užbaigė vidurinę mokyklą. Sesuo B. Keblaitienė yra nemažai pasidarbavus SLA 352 kuopoje, prirašydama daug narių į musų broliją, o jos sunus, Edvardas, yra gabus base ball lošėjas ir dalyvauja SLA 352 kuopos base ball jaukte, kuriam vadovauja brolis Martin. Pagerbimo vakarėly už tai Edvardas apdovanotas gražiomis dovanomis. Aš Keblaičius linkiu viso gero, o Edvardui gero pasisekimo siekti aukštesnį mokslą.

Iš Novelės "Aušrelė"

PRAEJO keli pavasariai ir kelios vasaros. O štai dar vienas ruduo. Atvėso. Miškai parudo, pagelto, grynomis šakomis beliko. Tik kur ne kur ant ažuolo sudžiuvę lapai teismatė ir priešais retkarčiais pasirodantį saulės spindulius vėjo pučiami šiušėjo. Žemė nukritusiais lapais apsidengė. Ji taipgi parudus, pageltus ir pajudus. Vėjas žemę lapus nešiojo, tarp medžių blaškė, purtė-mėtė ar verpetais aukštyn svaidė. Žolė, įvairiai žydėję gelės išnyko. Paupiuose krumai-krumokšliai taip išdidžiai laukus puošė, vasaros karšty ukiniukui poilsį teikė tik stuobreliais beliko. Tie patys žmonės juos nulauzė, kirviais nukapoję ir žiemos kurui į namus išsivežiojo. Čiulbėję ir vaikus vedę paukščiai į svetimus kraštus jau buvo išlėkę. Kiti kaimuose sau prieglaudos įieškojo. Tik pakrašty upelio ar ežero vėjo pučiamas nedrės, rodos jaunuos našlaitės, ar nuotakos lyg verkė-aimanavo. Tik jos, rodės, vasarą ir visą mirštantį ir žustantį gamtos grožybę apverkę apdraudė.

Tai buvo nuobodus ruduo. Dažnai įkyrus lietukas krapino, o nuo jo žemė purvu pasriuvo, pražiugo.

Vieną kiek giedresnių tos rudens dienų aš vaikščiojau laukuose ir prižiūrėčiau mirštantį gamtą. Liudėsiai negalėjau tvirti. Krutinėje lyg koks neišgydomas skausmas raitėsi. Galvoja apie praeitį. Apie tai, kaip kelių metų bėgy apsišvietimui sunkiai dirbau.

Prisiminė man, kaip pasimokius ištiesą vasarą pas Banį, tėvas sutiko ir aš pradėjau musų bažnytkaimio mokykloje mokytis. Kiekvieną dieną ten ir atgal po penkis versus suvaikščiodavau. Vėl galvojau, kaip Baniui*) sekančią vasarą atostogas leidžiant namie — šioikių ir šventų dienų nė valandos veltui nepraleidau: skaičiau, rašiau, skaičiau, mokiausi.

Knygų skaitymui būdavo pas Banį. O paskui ir pas mokytoją pasiekolindavau. Jų diudumui ir turiningumui atsistebėti negalėdavau. Labiausia man patiko skaityti apie Lietuvos praeitį. Tokia graži, tokia romartinga ta musų tautos praeitis buvo!

Raštus apie Lietuvą Baniys liepdavo slėpti. O dar labiau — slėpti lietuviškus raštus.

— Kai skaitai lietuviškai — saugokis kaip žuikis prie kelio. Skaityk pasilėpęs, nes nežina, iš kur ir kada raudonsiulis gali užklipti. Buk atsargus! Jei kartais kokia

nelaimė nutiktų, jei koks žandaras ar policijos šunelis užkliptų — mesk knygą į ugnį ir pats stengkis pabėgti. Toks jau musų likimas. Savame krašte negalime lietuviškai nė skaityti, — ne kartą sakydavo Baniys.

Pradinės mokyklos mokytojas irgi pastebėjo mano didelį norą mokytis. Nors jis buvo rusas, bet neblogas žmogus. Jis Lietuvos padėties kai kada irgi apgalvėdavo.

— Kai tik paaišys šią mokyklą, tuoj jau važiuok į miestą mokytis. Mokyklis advokaturas. Žymiu žmogumi busi, — drąsindavo ir ragindavo mokytojas.

Bevaikščiodamas po laukus tą rudens dieną ir daugiau bandžiau apgalvoti. Bet nevyko. Priešais akis stovėjo nesenai nutikę vaizdas. Besimokinant pas Banį, atpleškėjo caro ištikimieji žandarai. Man pavyko į sodą pro langą iššokti ir pabėgti. Bet Banį jie sugavo. Taipgi jo visas knygas ir mano sąsiuvinius pasimė išsivežė. Banį dar gerai apkulė. Paskui girdėjome, kad jį į tolimąjį Sibirą išsiuntė.

Graudus prisiminimas tai buvo. Jo aš niekad neužmiršiu. O Banį išvežus, tie raudonsiuliai jau ir mane pradėjo sekti.

KAI PRAEJO saktiau, besimokydamas pas Banį, su juo susidraugavau ir jo idėjomis tiesiog užsiliepsnojavau. Rodėsi, kad mudu buvome viena siela dviejuose kūnuose. Mat jis taip gražiai ir tinkamai savo pasakojimais apie pavergtųjų žmonių ir musų tėvynės meilę mane sužavėjo! Aš vergišku jo sekėju tapau.

Kai buvau nesimokęs, rodėsi nē kam ko visa tai. Bet kada šiek-tiek prasišviečiau, ir aš daugiau pajutau tą žmonių nešamą jungą. Tuomet many kilo pagieža prieš prispaudėjus. Banių įkalbėtas, galvojau irgi, kad Lietuva turi būti tik lietuviams. Jaučiau, kad lietuviai turi pasiljuosuoti iš svetimio jungo. Reikėjo tik mums daugiau apšvietos, daugiau mokytu žmonių, kaip Baniys sakydavo.

Todel daug veikia su Banium. Jo ant-ra ranka būdavo. Jei jis neturėdavo laiko ir negalėdavo ko atlikti — aš tai padarydavau. O kada Banį išsiuntė į Sibirą — aš jo vadovybę perėmiau.

Tada visas musų apygardos veikimas apie mane sukosi. Visa ējo taip, kaip aš norėčiau ar kaip nurodžiau.

Ir buvo kas veikti! Buvo tokio jaunimo, kuris suprato musų žmonių buklę ir viso krašto likimą. Vieni jų knygas iš Prusijos nešė, kiti tas knygas Lietuvoje tar-

pe žmonių platino. Kiti dar kitokius nurodytus darbus dirbo. Visa kuo jau tik gėrėtis tereikėjo.

Bet žandarai ir man pradėjo rimtas pastabas daryti. To nepaklausius — grasino kalėjimu ir net Siburu. Aš nusistačiau jų neklausyti. Slaptai veikia. Pagaliau žandarų viršininkas Telionok išleido grieštą įsakymą suimti mane gyvą ar negyvą. Tiems, kurie mane sugaus — net pinigines dovanas skyrė.

Bet aš ir to nepaisiau. Ėjau nuo pažįstamo pas pažįstamą, nuo giminės pas giminę, nuo draugo pas draugą. Bėgau iš vieno kaimo į kitą ir skelbiau tą Banių pakliktą evangeliją.

Žandarai pagaliau jau sekė mano kiekvieną pėdsaką. Nebuvo atsitikimo, kad aš dvi naktis toje pačioje vietoje bučiau galėjęs nakvoti. Vis naujoje, vis pas kitus žmones.

Bet ir taip besislapstant, jau pasidarė perankšta. Sykį nakčia policija mane užklupo vieno mano dėdės kluone. Išsigan-dau. Maniau, kad dabar tai jau tikrai pakliuvau į kacapų rankas. Leidaisi bėgti. Ačiu tik tamsai ir geram keliu žinojimu galėjau nuo jų pasprukti.

Tą liudną rudens dieną vaikščiodamas laukuose galvojau, ką padarius: pasiduoti ir rusų nagus, ar kur nors į svetimą šalį pabėgti?

Pagaliau nusprendžiau: "Rusai mane nepaims! Nesulaukė! Niekuomet!"

Sugalvojęs, kaip galiau nuo persekiojimo išsprukti, parbėgau namo pas tėvą.

— Suradau, sugalvojau! — šaukiau jam.

— Ką tokio?

— Pabėgti nuo persekiojimo!

— Kaip ir kur?

— Važiuosiu į Ameriką! Žinai, tėtūs — ten liuosybės kraštas. Ten galėsiu ir mokyti ir su lietuviams veikti. Išsimokės, busi naudingas žmogus ir tave neužmiršiu. Ką sakai?

Tėvas ramiai pagalvojo. Mielai sutiko ir dar padarino:

— Negaliu tau, Ladel*, ginti, Daryk, kaip tau geriau patinka ir išrodo. Juk tu mokytesnis už mane. Jei manai, kad tai bus geriausia — spruk! Pinigų kelionei kaip nors sudarysiu.

Mudu nutarėm, kad aš nieko nelaukęs turiu vykti į Ameriką.

NEILGAI truko. Tėvas turėjo kiek pinigų sutaupęs mane į mokslą leisti, trukumą ant nušimčių paskolino pas kaimyną, ir taip tai susirengiau kelionėn į Ameriką.

Vieną naktį slaptai susirinko pas mus burelis mano giminiių, pažįstamų, kaimynų ir draugų mane išleisti į tolimą kelionę. Tėvas, motina — visi mano artimieji — apkabine mane glaudė prie krutinių, bučiavo-mės ir verkėme.

Tėvas prie kiekvienos progos kartojė: — Nelaimė mums! Daug ko troškome ir tikėjomės. Musų pradėtu darbu jau džiaugėmės. Bet... nepavyko... Važiuk, vaikeli! Laiminu tave! Lai tau Dievas padeda! Bet ir užjuri budamas, svetimųjų tarpe gyvendamas, atsimink, kur tavo tėvynė! Neužmiršk, kad ji svetimųjų kankinama ir kad ji reikalinga tavo ir daugelio kitų pagelbos! Prisimink ją! Reikalui esant — pasiaukot del jos, kaip aukojaisi iki šiol!

Iškilingai prižadėjau tėvo prašymą pildyti.

Motina gražiai ir gaudžiai mane apverkė. Ji, ašarodama ir gražius žodžius tardama, išskaičiavo, kaip mane augino ir auklėjo, kaip man laimės troško, ir kaip dabar sunku jai su manim skirtis. Kaip jau gridau savo sunelį svetur išleidžiant...

Atsisveikinęs, atsibučlavęs su visais, sėdau vežimam. Sujudo ratai, sudardėjo vežimas, sutiško po juo purvas. Į svetimą kraštą laisvės ir laimės įieškoti išvykau. Gaudžiai verkdamas važiauvau.

Visa gamta ir visa, kas tik mane išvykstant matė, rodos podraug su manim verkė. Dejava žemyn nulenktonis šakomis berzelis. Aimanavo šalia kelio stovėdamas senukas kryžius. Verkė pievos, kalneliai, pamišky raudonomis uogomis apskęžęs putinas. Gaudžiai rodės raudoją liudnai vienu viena laukuose stovėdama eglaitė. Visa, ką tik mačiau pravažiuojant, rodos manęs galėjosi. Ir tas miškas, kur ne kartą prisiejo slapstyti, ir tos storulės pušys, liudnai ošdamos, paskutinį "sudiev" man sakė.

Ašgi, liknai mažas kudikis, kaip sužeistas gyvūnelis, parpuolęs vežime, verkiaudejavau.

Gaila buvo visa tai palikti. Gaila su saviškiais ir tėvyne skirtis.

Ausyse tik girdėjosi erzinantis vežimo ratų purve žlugsenimas ir pro jį koks tai nepakenčiamas iš mano gyvenimo ir likimo pasityčiojimas, gaudenimas...

Kas toks rodos juokėsi-tyčiojosi: "Tu myli savo tėvynę ir savo žmones, bet turi apieisti..." Vėl kas tai, rodos mane vydamasis, kartojė: "Ateis toki laikai, kuomet atgims nauja tėvynė! Tuomet į svetimus kraštus išvaikyti jos sunis ir dukters sugrįš atgal ir vėl kaip tikri žmonės galės gyventi..."

Jaučiau ir girdėjau, kaip mano tėvas,

mane veždamas, piktumu dantis griežė. Kaip dažnai ką tokio sau panosėje niurnėjo.

P. BAJORAS.

A r a s

Išskėtęs galingus sparnus, Padangėje aras skrajojo — Po juo juros bangos krantus Bučiavo ir užė, puotojo.

Dingingas ir laisvas aukštai Jis plaukia beribės erdvėse, Ir žvalgas, kur dunkso miškai, Kur pievos beskėpta gelėse.

Padangėje kelias platus, Kur paukščių vadovas lekioja. Atsispindi juroj dangus, Lyg deimantai bangos žeruoja.

Saulutė paglosto. O štai, Vėjelis jo plunksnas purena, Ir platus laukai ir miškai Kasdien teikia gausųjį peną.

Jis sotus, galingas, narsus, Laimingas — jis nieko nebijo, Nes priešams jis turi nagus, Baisius, lyg aštrus kalavijas.

Bet, štai, netikėtai šaulys Beskrendantį paukštį pamato; Pokšt šuvis... suvirpo žirdis... Mirties drebulys arą krato.

LIUDAS SAKALINIS.

M i n t y s

Gyvenimas yra gėlių, erškėčių, vaisių ir sausų lapų girlianda. Grožis yra universalus. Visas grožis yra vienas. Žmogaus širdy slepias daugiau, negu visi šventraščiai žino. Meilė yra substancialus visuotinės ekonomijos principas. Ji yra gyvenimo pilnybė.

Mintis yra gyva, veikli jėga. Ji yra pagrindas vibracijos, kurios greitis dar nepatiktintas. Jos veiksmas nesulaikomas. Kaip mes mintijame, tokiais ir esame. Šių dienų motinos formuoja ateities vyrų likimą. Teisingas mintijimas yra raktas sveikatai ir palaimai; klaidus mintijimas — nepalaimos ir ligos priežastis. Brangi knyga yra ta, kurios mintis judina visą žmogaus esybę. Tuščias protas yra lyg daržas — nekultivuotas ir apžėlęs piktžolėmis. Jei žmogaus religija nepadauro žmoniškų, ji yra menkos vertės.

V. J. B.

* Vyriausieji novelės veikiniai.

Michigan City, Ind.

A. a. Petras Veikauskas, SLA 222 kuopos narys
A. a. Petras Veikauskas su šiuo pasauliu atsiskyrė birželio 14 d. Buvo gimęs Tau-ragėje, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno apie 31 metus ir pir-miausia atvyko į Chicago, Ill. Apsivedė su Alena Nagis. Di-deliame nuiludime a. a. P. Veikauskas paliko savo žmo-ną Aleną, suną Praną, marčią Daratą, dukterį Oną Purthą ir žentą Edvard Purthą. Pa-laidotas su bažnytinėmis apei-gomis birželio 18 d.

Sirdingai dėkojame SLA 222 kuopai už suteiktus grab-nešius ir kun. Martin iš Gary, Ind., už atliktas gražias baž-nytines apeigas. Taipgi ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už suteiktą paskutinio patarnavimo laike laidotuvių. Ačiū ir laidotu-vių direktoriui Mr. A. Ott už suteiktą gražaus patarnavi-mo.

Mrs. Helen Veikauskas, velionio žmona ir šeimyna.

Hartford, Conn.

Viesiems nariams

Anksti pavary buvo nutarta kuopos susirinkime, kad vasa-ros laiku bus praleista du mė-nesiniai susirinkimai, tai yra neturėti susirinkimų birželio ir rugpjūčio mėnesiuose. Ka-dangi birželio mėnesys daug narių nuėjo į susirinkimą pas-kirotoje dienoje, bet susirinki-mo nebuvo, tai kai kurie na-riai išmėtinėjo už tai. O dabar įsitėmė gerai: sekantis susirinkimas įvyks lie-pos 13 d., 2 val. popiet. Y. M. C. A. name, kur ir visuomet budavo susirinkimai ant 2-ro aukšto.

Rugpjūčio mėnesį vėl nebus susirinkimo, o nariai, kurie norėtų užsimokėti savo mokes-tis, ateikite pas finansų sek-r. A. Phillips, 49 Wolcott St., Hartford, 3-čiame aukšte. Korespondentas.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiaai išrašyti liepos 5, 1941

Išmokėtos pomirtinės

- VINCENTA LOPANI, 27 kp., Auburn, Ill., gimus kovo 5 d., 1896 m., Raseinių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė kovo 3 d., 1915 m. Numirė birž. 6 d., 1941 m. inkstų liga. Velionės vaikams, Elenai, Onai ir Juozui Rudzplaukiams, pomirtinės išmokėta ---- \$150.00
MARĖ VAITKEVICIENĖ, 240 kp., Oregon City, Ore., gimus geg. 24 d., 1884 m., Mariampolės apskr., Su-valkų rėd. Prie SLA prisirašė spal. 7 d., 1917 m. Numirė geg. 25 d., 1941 m., nuo hemiplegia. Veli-onės vyrui, Petriui Vaitkevičiui, pomirtinės išmokė-ta ----- \$600.00
FRANK G. DILLIS, 352 kp., Detroit, Mich., gimęs spal. 21 d., 1896 m., Rokiškio apskr. Prie SLA prisirašė vas. 5 d., 1939 m. Numirė birž. 14 d., 1941 m., nuo pul-monary embolus. Velionio moteriai, Helen Dillis, po-mirtinės išmokėta ----- \$250.00

Viso ----- \$1,000.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ----- \$61,884.36

Išmokėtos ligoje pašalpos

- J. Subačius, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 8 savaites ----- \$72.00
E. Zakarevičienė, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 7 s. ir 2 d. ---- 88.00
M. Kanalas, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 17 s. ----- 87.00
A. Juozulytė, 59 kp., Athens, Ill. Sirgo 10 s. ir 1 d. ----- 61.00
K. Buta, 125 kp., Melrose Park, Ill. Sirgo 2 s. ----- 12.00
K. Juskevičienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 24 s. ----- 108.00
A. Ceseičienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 7 s. ----- 63.00
S. Vaičiūnas, 212 kp., Kenosha, Wis. Sirgo 4 s. ----- 24.00
A. Smiltas, 235 kp., Albany, N. Y. Sirgo 4 s. ir 4 d. ----- 56.00
O. Vasilauskienė, 316 kp., Vestaburg, Pa. Sirgo 3 s. ir 5 d. ----- 34.50
K. Makevičius, 24 kp., New Britain, Conn. Sirgo 12 s. ----- 36.00
J. Klavštaitis, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 6 s. ----- 72.00
K. Kliokis, 241 kp., Kulpmont, Pa. Sirgo 1 s. ir 3 d. ----- 9.00
E. Valintius, 43 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 24 s. ----- 108.00
V. Lopani, 27 kp., Auburn, Ill. Sirgo 5 s. ----- 30.00
Viso ----- \$860.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ----- \$33,124.75

Nauji aplikantai

- B. Muliolis, 14 kp., Cleveland, Ohio, aprauda N 2
J. Savickas, 336 kp., Chicago, Ill., aprauda N 4
J. Žukauskas, 336 kp., Chicago, Ill., aprauda N 4

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

Greenfield, Mass.

Linksmas piknikas

Linksmą pikniką rengia S. Š. V. J. draugija. Įvyks liepos 13 d., Franklin County parke. Bus valgių ir gėrimų. Muzikan-tai gies visokius šokius ir bus galima linksmai laiką pra-leisti. Piknikas rengiamas draugijos naudai. Rengėjai A. Tamulis, I. Grigaravičius ir J. Andriulevičius kviečia visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir paremti šią draugiją. A. Dėdinas.

Waterbury, Conn.

Lietuvių Sveikatos-Kultūros Draugija

Tarpe kitų šios kolonijos organizacijų, čia jau keli me-tai gražiai gyvuoja Lietuvių Sveikatos-Kultūros Draugija. Kiek žinoma, tai yra vienintė-lė šios rūšies draugija, kuri plniausioje to žodžio prasmė-jie rūpinasi vien sveikatos rei-kaiais. Draugijos mėnesiniuo-se susirinkimuose teikiama paskaitos sveikatos klausime, lavinamasi kaip maistą tinkamai pagaminti, teiraujasi koks maistas yra tinkamas suaugu-siems ir jauniems; teiraujasi, kokiu būdu galima apsaugo-ti nuo daugelio kasdieninių li-gų; nuolat rengia prakalbas sveikatos klausime, kviečia įvairius gydytojus kalbėti, kad pamokytų kaip sveikata kogeriau rūpintis. Tik gaila, kad nedidelis žmonių skaičius jos veikimu interesuojasi.

Lietuvių Sveikatos-Kultūros draugijos valdyba ragina kiekvieną lietuvių — kiekvieną vyrą ir moterį — ateiti į šios draugijos susirinkimus. Mėne-siniai susirinkimai buna kas antrą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 103 Green St., 8 val. vakare. Nieko nekainuoja: kiekvienas gali ateiti ir pasi-klaupti pamokymų apie svei-katos užlaikymą.

Nepaprastas piknikas

Nepaprastą pikniką rengia Lietuvių Sveikatos-Kultūros Draugija liepos 13 d., Lietu-vių parke, Chestnut Hill Lakewood, Waterbury, Conn. Bus gražus programos: kalbų, dainų, žaidimų ir šokiai. Tu-rės ir skanių užkandžių su iš-sigėrimu. Šokiams geros geras orkestras. Pradžią 12 val. die-ną. Įžanga 20c. Parengimo ko-misija kviečia visuomenę ko-skaitlingiausiai atsilankyti. O. P. O.

Hartford, Conn.

Lietuvių Jaunų Vyrų Choras turės pikniką

Dar neseniai čia susiorgani-zavo lietuvių jaunų vyrų cho-ras. Visi jaunuoliai tuo yra labai patenkinti. Kaip visi chorai turi padėti daug dar-bų ir energijos mokytis, taip ir musų. Jie yra reikalingi fi-nansiškos paramos senesnių žmonių ir todėl nutarė sureng-ti pikniką rugpjūčio 17 d., Lietuvių Sąryšio Darže, East Hartforde, St. 24. Prasidės 12 valandą dieną ir tęsis iki vaka-ro.

Brangūs lietuviai ir lietuviės, stengkitės pagelbėti musų jau-nuoliams nors savo atsilanky-tu į pikniką, nuo pridudami jiems daugiau energijos, nes jie nedirba vien tik sau, bet ir mums visiems. Kuomet jie pamatys, kad jų kilnų darbą remia ir senesnių žmonių — jie daugiau dirbs kartu su ju-mis, nenuklupsdami į svetim-taučių pusę, kaip kad pasitai-ko šiandien su daugeliu jaunų

lietuvių. Aš tikiu, kad SLA nariai supras šį tikslą ir pa-gelbės musų jaunuoliams šia-me darbe. Taigi neužmirškite visi rugpjūčio 17 d. ir visi į pikniką! Korespondentas.

Pittsburgh, Pa.

Lietuvių gedulo diena

Birželio 15 d. Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių Draugi-jų Komitetas bendrai su Lie-tuvių Ukio Draugija ant grei-tųjų buvo surengęs Lietuvos okupacijos metų sukaktuvių paminėjimą, arba Pittsburgho lietuvių gedulo dieną. Buvo sušauktas Lietuvių Ukio masi-nis susirinkimas, buvo pasaky-tos atatinamos kalbos, priim-tas valbalsiai Pittsburgho lie-tuvių viešas pareiškimas ir parinkta aukų del Lietuvos gelbėjimo.

Kaip minėjau, susirinkimas buvo rengtas ant greitųjų, tai nebuvo kada tinkamai prisie-riengti ir sukoncentuoti visas Pittsburgho ir apylinkės lie-tuvių jėgas del tų liudnų me-tinių Lietuvos pavergimo su-kaktuvių, kad pareiškus galin-gą protesto balsą. Už vis dau-giausiai susirinkimui pakenkė, tai lietus ir blogas oras, nes susirinkimas buvo laikomas po atviru dangum. Šiais me-tais tai per visą birželio mė-nesį kone kas sekmadienį lie-tus lija ir labai pakenkia pa-vasariniams parengimams. Ki-tas dalykas, tai del tų liudnų sukaktuvių minėjimo pas mus Pittsburghe nebuvo tinkamo jėgų susikoncentravimo (pana-šiai kaip ir kitose lietuvių ko-lonijose) ir šiuo noriu para-dyti ir pavyzdį musų nesutar-tino darbo: birželio 15 dien-o

je, kada jau yra sukaktusio metinės sukaktuvės Lietuvos pavergimo, kada Draugių Ko-mitetas rengė gedulo dieną buvo ir daugiau parengimų: S. L. K. apskritys turėjo su-rengęs pikniką Adomo sode ir renkdamiesi prie pikniko vi-sai nieko neprisiminė apie liudnas metines sukaktuves. New Kensington, Pa., SLA kuopa ir turėjo surengus pik-niką, ir taip pat neteko gir-dėti ar ten buvo prisiminta apie liudnas metines sukaktu-ves. O tikrenybė, tai visi tie parengimai turėjo būti kaip-o protesto mingai prieš Lietu-vos pavergimą, nes tai lūd-niausia diena Lietuvos istori-joj.

Iš šių trukumų turėtumem pasimokyti, kad ateity geriau mokėtume savo jėgas surbti ir kovą už išlaisvinimą Lietu-vos.

Nors lietus ir lijo, bet gana daug lietuvių buvo privažiavę į Lietuvių Ukį pareiškė savo protesto balsą prieš Lietuvos okupantus, tik su programo pradėjimu buvo tikras vargas kada lietus lijo. Reikėjo lauk-ti kol lietus šiek-tiek apstojo. Programą atidarė Draugių Komiteto pirmininkas Povilas Dargis, pakvieddamas kalbėti adv. Edvardą A. Schultzą, ku-ris kalbėjo angliškai ir lie-tuviškai, pasmerkdamas žiauriai bolševikų okupaciją Lietuvos. Antruoju kalbėtoju buvo Pe-tras Pivaronas. Povilas Dargis perskaitė viešą Pittsburgho lietuvių pareiškimą, kuris bu-vo priimtas valbalsiai. Pers-kaityt kongresmano Herman P. Eberharter telegramą, ku-ri buvo sutikta publikos karš-tu delnų plojimu.

Aukų buvo surinkta Lietu-vos gelbėjimo reikalams \$28 su centais. Reporteris.

Baltimore, Md.

Birželio 15 d. minėjimas

Marylando gubernatorių, p. Herbert R. O'Connor specialie proklamacija, birželio mėn. 4 d. paskelbė Lietuvos okupaci-jos dieną, t. y. birželio 15 d., Baltijos valstybių dieną.

Trumpai prieš tą minėjimą Baltimoreje įsikūrė Pabaltės-Amerikos Draugija su p. W. F. Laukaitiu prysaky. Šios naujai įsisteigusios draugijos rūpesčių suruosta birželio mėn. 15 d. minėjimas. Jis įvy-ko Lord Baltimore viešbuty 7 val. vakare. Pirmiausia bu-vo pietūs. Dalyviais užpildyta didžiulė salė. Lietuviai buvo skaitlingiausi. Be to atsilankė gražus būrelis estų. Po vaka-rienės prasidėjo kalbos. Jos buvo įdomios, įvairios ir ispū-dingos. Vakaro toastmasteriu buvo p. Laukaitis.

Jis gražiai ir rupestingai paruošta kalba apibūdino to minėjimo reikšmę ir Pabaltės valstybės ištikusius įvykius, kurie Amerikoje ir ne lietuvių tarpe iššaukė pasibaurėjimą ir pasmerkimą. Sekantis kalbėtojas buvo p. L. Elkis, buvęs ministeris, at-stovaujantis Latvijos pasiuntiny-bę Washington. Jis išsamiai suminėjo aplinkybes, kuriomis Sovietai įvykdė Baltijos vals-tybių okupaciją. Jis išskatilia-vo ir nelaimės, kurias tenka toms tautos pakelti. P. Pusta, buvęs ministeris irgi gražiai atvaizdavo Sovie-tų grobionišką politiką.

Jam baigiant kalbą, atėjo buvęs senatorius King, Utah valstijos, specialiai šiai progai iš Washingtono atvykęs. Jis senas Pabaltės valstybių dran-gas. Jam tuojau užleista kal-bėti. Jis stipriai išsireiškė-baisėnėse sąlygoje, kadangi dabar ji tapo įmesta į karo fronto ugnį. Mes stojame už laisvę, iš visokios svetimos priespaudos išsivadavusią ir demokrati-niais pagrindais tvarkomą, ne-priklausomą Lietuvą. Kaip ki-tos pavergtos tautos, taip ir musų gimtasis kraštas atgaus laisvę tikrai tuomet, kuomet bus sutruškintas hitlerizmas, kuris šiandien yra pavojin-giausias priešas Amerikos Su-venyptomis Valstijoms ir viso pasaulio demokratijoms.

Demokratijos ir Lietuvos Nepriklausomybės Sąjunga: P. Grigaitis, pirm., A. Žymontas, sekr.

KAZYS GEDVILAS

Įgarmetis darbuotojas SLA 342 kp., Easton, Pa., pasta-ruoju laiku paimtas į Dėdės Samo karinę tarnybą.

siduoti skausmo laužiamies. Ragino tikėti šviesiu, laisvu, demokratišku Lietuvos rytoju-mi. Viltį, tarp kita, rėmė prezidento Roosevelto užtikri-nimais, kuriais esą galima pil-nai pasitiktėti.

P. gubernatorių, O'Connor atėjo pavėlavęs iš Flag Day iškilmų. Dalyviai jį pagerbė atsistojimu. P. Laukaitis tin-kamai jį perstatė. Gubernato-rius kalba buvo graži ir ug-ninga. Jis paaiškino, kad Pa-baltės tautos, ypač lietuviai, yra daug prisidėję Amerikos gerovei pakelti. Jie, pasirodę geri šios šalies piliečiai. Todėl, esą, visai pritinka, kad Ame-rika parodytų simpatijos ir užjautimo tų tautų terioja-moms šalims.

Paminėtinai, kad šiame minė-jime dalyvavo ir State Depart-ment valdininkas, p. W. C. Triple, kurį laiką gyvenęs Es-tijoje.

Kalbėjo dar p. Rastenis su-maniai demaskuodamas Sovie-tų grobionišką elgesį Pabaltės tautų atžvilgiu. Trumpai kal-bėjo ir vietinės estų kolonijos atstovas.

Baigiant minėjimą, priimta stipri rezoliucija smerkiant Sovietų grobionišką politiką Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu ir vykdomą tose ša-lyse terorą. Koresp.

Laiškas į redakciją

Prašau gerbiamą Tėvynės redaktorių atspausdinti šį ma-no atsišaukimą visiems jusų skaitytojams. Atsišaukimą a s liečia diskriminaciją (skirsty-mą) prieš žmones deli tauty-bės, rasės ar tikėjimo. Tokia diskriminacija yra aiškiai ne-amerikoniška ir nedemokratiška. Palyginus su kitomis šali-mis, Amerika nuo jos buvo liuosa, bet visviena vienur-ki-tur ji pasirodo ir tampa rin-ta problema, o ypatingai šiuo laiku, kada musų apsaugos programos butinai reikalauja kiekvieno piliečio ir gyventojo paremimo ir prisidėjimo, ir kada Suv. Valstijos stovi už tai, ką demokratija reikiška su jos gyvenimo būdu, laisve ir lygionis kiekvienam progoms.

Privatishkoje industrijoje, pa-gal dabartinių įstatymų, ne-leidžia ateiviams dirbti tik gami-nime lėktuvų ir lėktuvų da-lių, ir taipgi tuose darbuo-se, kurie yra po "slaptais, konfidenciališkais ir apribo-tais kontraktais". Nepaisant šio apriboto suvaržymo, daug kvalifikuotų ateivių negali gauti kitų darbų, ir diskrimi-nacija pasiekia daug naturali-

zuotų ir čia gimusių piliečių taipgi. Tas ypatingai liečia vo-kiškos ir itališkos kilmės žmo-nes, žydus ir negrus. Su vo-kiškėmis ir itališkėmis pavar-dėmis amerikiečiai šiandien negali gauti darbo apsaugos ir kitose industrijoje, nors jie ir jų tėvai yra gimę šioje ša-ly, ir nors jie butų toki kvali-fikuoti ir toki lojalūs, kaip ir kiti amerikiečiai.

Pasekmingai kovoti diskri-minacija, ji turi būti atakuo-jama netik bendrai, bet ir at-skirai. Todėl aš prašau jusų skaitytojų pagelbos. Jei kas žino apie bent kokį teisingą diskriminacijos atsitikimą — prašau apie tai pranešti Com-mon Council for American Unity. Parašykite, kokia dis-kriminacija ir paduokite nus-kriausio žmogaus vardą bei adresą. Paduokite taipgi darb-davio vardą ir kitas informa-cijas.

Diskriminacija liečia netik nuskriztaus žmogų. Ji liečia ir mus visus. Tik tuomet mes turisime draugiją, kuri visus žmones priims kaipo ly-gius jos dalininkus, nepaisant spalvos, gimimo ar tikėjimo, tik tada mes atsiekisime tą ide-alą ir tas progas, kokias pa-gaidaujame sau ir savo vai-kams.

Pageidauju, jei jusų skaity-tojai prisidėtų prie šitokio svarbaus darbo, ir jei tik žino apie tokius atsitikimus, kad jie mums praneštų. Laiškus galima rašyti anglų kalboje ar lietuvių kalboje. Siųskite: Common Council for Ameri-can Unity, 222 Fourth Ave., New York, N. Y.

Read Lewis, Egzekutivis direktorius.

Kuopų susirinkimai

Žemiau surašytų kuopų su-sirinkimai įvyks nurodytose vietose ir nurodytu laiku. Na-riai tų kuopų kviečiami atsil-ankyti, nes yra svarbių rei-kaulų apservavimui. Taipgi na-riai prašomi užsimokėti duok-les, kad neliktų suspenduoti. Prakomi atsiveisti savo drau-gų, gimių ar pažįstamų prie SLA prisirašyti.

BALTIMORE, MD. — SLA 64 kp. susirinkimas liepos 4 dieną negalėjo įvykti iš prie-žasties Nepriklausom y b ė s šventės. Dabar susirinkimas įvyks liepos 11 d., Lietuvių svetainėje, kampas Hollins ir Parkin Sts. Pradžią 7:30 val. vakare. — Sekr. Ona Lukas.

MT. CARMEL, PA. — 52 kp., liepos 13 d., Kluibo name. Pradžią 2 val. popiet. — Sekr. J. Kijauskas.

ALQUIPPA, PA. — 247 kp., liepos 13 d., po numeriu 1501 Green St. Pradžią 11 val. ryte. — Sekr. J. Pleckaitis.

CLIFFSIDE, N. J. — 70 kp., liepos 13 d., prapastoje vieto-je. Pradžią 2 val. popiet. Visi nariai dalyvaukite, nes bus svarbių reikalų aptarimui. — Sekr. J. Valikanis.

GREENFIELD, MASS. — 267 kp., kas du mėnesinis, lie-pos 13 d., Knights of Colum-bus salėje. Yra svarbių reika-ly. Pradžią 2 val. popiet. — Sekr. A. Dėdinas.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNERIAI
Musų Advokatai
Adv. C. Voketaitis, Adv. K. P. Gugis
Musų Biznieriai
A. J. KUPSTIS, Real Estate & Insurance
JOHN NAGHTEN & CO. ESTABLISHED 1863, INSURANCE